

Verlag vergadering Stuurgroep rondom special envoy vaccins/taskforce

Datum: 11 juni 2021, 16.00-17.00 uur

Locatie: webex

Aanwezig: 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e
 5.1.2e, 5.1.2e (gedeeltelijk), 5.1.2e (gedeeltelijk), 5.1.2e, 5.1.2e
 Afwezig met bericht: 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e

1. Aanleiding en doel overleg

5.1.2e opent de vergadering.

2. World Local Production Forum (Toelichting door 5.1.2e)

IZ bereidt de WHO meeting voor. 5.1.2e en MVWS zullen daar spreken. Inzet forum is gericht op verhogen productiecapaciteit vaccins en vergroten diversiteit aan productiesites. Nederland zal voor volgend forum de gastheer zijn.

GMT geeft aan graag ondersteuning te willen leveren (link leveringszekerheid). EZK kan ook input leveren 5.1.2e.

Besluit: Voortgaan met voorbereiding. Afstemmen boodschap van 5.1.2e en MVWS.

3. Applikon

5.1.2e geeft een korte toelichting bij het advies (bijlage) vanuit de Taskforce vaccins. Advies vanuit de Taskforce is om publiek een 'soft loan' van max. 18 mln euro te verstrekken om hiermee Applikon de mogelijkheid te geven de benodigde versnelling bij de opschaling van de productie te kunnen realiseren. Taskforce geeft aan dat er schaarste is aan bio-reactor-zakken. De US eist bijvoorbeeld voorrang op bio-reactorzakken voor eigen markt.

De publieke financiering is gekoppeld aan het risico van de extra versnelling. Bij een soft loan komen de middelen bij succes terug incl. rente ('upside'), bij een tegenvallend bedrijfsresultaat ligt het risico bij de overheid.

5.1.2e geeft aan dat de meerwaarde van het voorstel is dat het zorgt voor versnelling van de opschaling, wat een positief effect heeft op volksgezondheid (bijdrage aan het voorkomen van schaarste) en economische kansen (productie vindt in Nederland plaats) en bijdraagt aan regionale versterking van productie en werkgelegenheid.

N.a.v. vraag over staatssteuneffecten wordt door RVO aangegeven dat er in deze fase altijd een voorbehoud moet worden gemaakt voor staatsteun maar dat hier goede mogelijkheden voor lijken te zijn (COVID-kader).

5.1.2e Positief over het advies. Van belang is om aan overheidskant zo snel mogelijk een mandaat (middelen) te regelen zodat een maatwerkbeschiikking voorbereid kan worden. Wel aandacht nog voor de legitimering. De overheidsinterventie moet gerechtvaardigd zijn. Een mandaat is nodig om vervolgens RVO-team (EZK/VWS) opdracht te geven voor uitwerking. Het ligt voor de hand dat VWS hiervoor de middelen regelt. Mogelijk kan nog gekeken worden naar de manier waarop 'soft loan' wordt uitgewerkt en hier bijvoorbeeld de 'upside' (=bij deze lening kan ook een positief rendement horen die terugvloeit naar de Staat) in mee te nemen. Dat maakt het politiek misschien ook makkelijker verdedigbaar.

5.1.2e Het Covid-steunkader voorziet niet in participaties maar wellicht kan gekeken worden naar een rentecoupon (beperkte upside).

5.1.2e Op inhoud een positieve insteek, maar omdat dit eerste casus is moeten we nog leren in het proces. Van belang voor de legitimering van de overheidsinzet is het kunnen toetsen voor het voorstel aan een beleidskader.

5.1.2e Vorige bijeenkomst van de stuurgroep is de positieve insteek aangegeven. Nu komt het moment om ook daadwerkelijk stappen te zetten.

5.1.2e Waardering voor het voorstel, wijst op de ingewikkelde context waarin VWS opereert ten aanzien van de besteding van gelden aan de bestrijding van de coronacrisis, ook naar aanleiding van de discussie over de mondkapjesdeal van 5.1.2e c.a.

5.1.2e Positieve insteek bij het advies, maar 18 mln euro is veel geld. De beoordeling van het voorstel moet zorgvuldig worden uitgevoerd, zowel inhoudelijk als bedrijfsmatig. Dat moet worden georganiseerd. Bij een positief oordeel in van belang te bezien of en hoe we hiervoor middelen kunnen vinden. In ieder geval verkennen: 'covid-mandje' of via het voorstel inbrengen ten behoeve van de formatietafel. We moeten hiervoor een zorgvuldig proces inrichten. Kortom, de insteek is positief, maar de mogelijkheid blijft bestaan dat na afloop van het beoordelingsproces toch het antwoord nee kan zijn en dat de overheid niet met financiële middelen faciliteert.

5.1.2e Begrip voor vragen en processen maar geeft ook aan dat snelle besluitvorming op prijs wordt gesteld. De Taskforce is met verschillende voorstellen bezig, conform de opdracht die zij heeft gekregen. Binnenkort zal een voorstel volgen op terrein van Human Capital (Boskalis van de Biotech), de verwachting is dat hier niet veel financiële middelen mee gemoeid gaan. Anders is dit voor het pandemic preparedness spoor voor productiefaciliteiten. Benadrukt belang om elkaar hierover tijdig en goed te informeren.

5.1.2e verlaten de vergadering.

VWS-vertegenwoordigers geven aan met enige behoedzaamheid t.a.v. genoemde voorstellen te bezien, het gaat immers om een groot bedrag. Van belang is de inrichting van een ordentelijk proces, ook richting nieuwe voorstellen. Inmiddels heeft VWS eerste contact met Financiën opgenomen. Eerste indruk is dat een claim via het Covid-mandje lastig is, omdat voorstel niet gericht is op de kortetermijn-aanpak van de coronacrisis. Generale dekking op korte termijn lijkt niet goed mogelijk, dekking binnen VWS-begroting is er niet. De stuurgroep constateert dat duidelijk wordt dat de focus van de aanpak / voorstellen verschuift naar de (middel)lange termijn. Dit vergt aan overheidskant een helder beleidskader.

Besluit

Over twee weken moet een beoordelings- en beleidskader t.b.v. Applikon in de stuurgroep liggen, dat tevens als sjabloon kan dienen voor andere proposities. In de tussenliggende periode wordt het overleg met Financiën gevoerd over de casus Applikon omdat dit randvoorwaardelijk is voor het mandaat voor een RVO-team dat maatwerk moet bieden.

4. Van reactief naar proactief

5.1.2e geeft aan dat verschillende voorstellen zijn ontvangen om als overheid te acteren rondom pandemic preparedness (link met leveringszekerheid & innovatie). Dit vergt een breder beleidskader. Waar bijvoorbeeld ook FAST bij betrokken moet worden.

5.1.2e merkt op dat het voor VWS een nieuwe manier is om naar voorstellen te kijken, namelijk meer aan de voorkant. Het zou goed zijn als vanuit de stuurgroep een opdracht wordt gegeven om dit verder uit te werken (beleidskader + middelen).

5.1.2e geven aan de zomer gebruikt zal worden voor verdere uitwerking.

5.1.2e vraagt aandacht voor de verschillende snelheden. De Taskforce is nu bezig met het formuleren van voorstellen. Ook op het gebied van pandemische productie faciliteiten (werkstroom Voorbereiden) wordt gewerkt aan voorstellen. We moeten aan het juiste verwachtingen management doen dat deze voorstellen goed landen in de Stuurgroep.

5.1.2e heeft het voorstel gedaan om de volgende vergadering – informatief – te schetsen hoe andere landen omgaan met (publieke) investeringen in pandemische productie en voorbereiding.

Besluit

Het is van belang om aan het bredere beleidskader te werken. We zien het nu als een tweetrapsrakket:

- a. Beoordelings en beleidskader op korte termijn nodig voor Applikon.
- b. Breder beleidskader nodig voor 'pandemic preparedness/leveringszekerheid